

Timóteo pe jypy'i Paulo ombopara va'ekue Timóteo pe jypy'i Paulo ombopara va'ekue

Timóteo ma apóstolo Paulo irũ kunumi va'e raka'e. Paulo oirũrã ogueraa vy jypy ombo'e, ha'e gui Éfeso tetã katy omondouka, igreja ikuai va'e re opena aguã.

Kova'e kuaxia ma Timóteo pe Paulo ombopara mba'eta oendu vy omombe'ua rã Cristo remimbo'e kuery mbyte ha'eve'ÿa rami nhombo'e va'e ikuai. Ha'e rami rã apóstolo Paulo ombopara ha'evea rami ju ombo'e vy. Aipoe'i: “Mba'eta peteĩ'i oiko Nhanderujete. Ha'e rami ae avi peteĩ'i oiko Nhanderujete reve peteĩ rami nhanemoingoa. Ha'e va'e ma Cristo Jesus ava ojeapo va'ekue. Pavẽ reraa jepearã ojejuka uka raka'e” (2.5-6a).

Paulo omongeta igreja re opena va'e kuery. Timóteo pe guive aipoe'i: “Iporã va'e re anho enhea'ã rejeroviaa rupi. Eupity ete tekove marã e'ÿ” (6.12a).

Oxarura reve ijayvu vy omboypyague

¹ Xee Paulo ma Cristo Jesus pegua apóstolo aiko, Nhanderujete nhandereraa jepea ha'e Cristo Jesus nharõ jaikovy va'e ojapo ukaague rami vy.

² Ndee Timóteo pe oxarura. Rejeroviaa py xera'y ete rami reiko. Tove terendu Nhanderujete ha'e

nhande-Senhor Jesus Cristo guigua mborayvu, nemboaxya ha'e mby'a porã.*

Éfeso tetã py Timóteo nhombo'e ha'e nhomongetaa rupi oiko aguã re ijayvuague

³ Macedônia yvy katy aa vy aipoa'e va'ekue ndee Éfeso tetã py ranhe repyta aguã, ha'e rami vy amongue remongeta aguã, amboa'e rami rei nhombo'e ve'ỹ aguã,

⁴ ha'e ayvu rive ha'e ymagua kuery rery oĩa ndopa kuaai va'e re oikuaa pota ve'ỹ aguã, mba'eta ha'e nunga ojapo 'rã joo rami e'ỹ-e'ỹ oikuaa aguã rami, ojeroviaa rupi Nhanderuete pe ikuai 'rãgue py.

⁵ Ha'e rami xeayvu ha'e kuery porayvu re ikuai aguã ipy'a ky'a e'ỹa ha'e hi'arandua rupi anho, ojerovia merami rivea rupi e'ỹ.

⁶ Mba'eta ha'e rami ikuaia gui amongue ojepe'a vy okanhymba ma ovare e'ỹ va'e re rive ijayvua rupi.

⁷ Ha'e kuery ma lei re nhombo'e va'ety ramigua onhemoingo va'eri ha'e kuery ae oayvua oikuaa vy e'ỹ, neĩ mba'e nunga re pa nhombo'ea voi, oikuaapa merami teĩ.

Lei mba'erã pa oejaague re ijayvua

⁸ Ha'e rami avi lei ma ha'evea rami amongue oiporu ramo ha'evea, jaikuaa pavẽ.

⁹ Mba'eta heko porã va'e peguarã e'ỹ lei oejaa raka'e, ha'e rã heko vai ha'e nhonhe'ẽ rendu e'ỹ va'e kuery pe, Nhanderuete nomboetei ha'e ojejavypa rei va'e pe, ndojeroviai ha'e iky'a e'ỹ va'ea rupi e'ỹ ikuai va'e pe, nguu ha'e oxy ae ojuka, ha'e amboa'e kuery voi ojuka va'e pe,

* **1:2** Atos 16.1-5; 1 Coríntios 4.17, 16.10,11

¹⁰ heko ky'a ha'e avakue meme joe opena va'e pe, jogueraa rive va'e pe, ijapu ha'e ijayvuxe va'e pe, ha'e nhombo'e porãa rupi e'ỹ ikuai va'e mboae pe lei oejaa raka'e.

¹¹ Mba'eta ayvu porã Nhanderujete hexakãmba ha'e ima'endu'a porãmby va'e xevy pe omombe'u uka va'ekue re anho oĩ nhandombo'e porã aguã.*

Nhanderujete omboaxyague re apóstolo Paulo ijayvuague

¹² Arovy'a ete nhande-Senhor Cristo Jesus xemombaraetea va'e, mba'eta ojeroviapy aikoa oikuaa vy xemoĩ ixupe amba'eapo aguã.

¹³ Xee ma yma hexe xeayvu vai ha'e ajoavyky rei va'ekue xevai vy. Ha'e rami ete teĩ xemboaxy, mba'eta aikuaa e'ỹ vy, ajerovia e'ỹ vy ha'e ramigua ajapo.*

¹⁴ Ha'e gui nhande-Senhor xemboaxy etea oexa uka vy omoĩ ajerovia aguã, mborayvu Cristo Jesus re oĩ va'e reve.

¹⁵ Pova'e ayvu ma ogueroviaa ha'e peteĩ-teĩ ojee omoĩmbaa aguã ha'eve va'e: Cristo Jesus ou yvy re ojejavy va'e kuery ogueraa jepe aguã. Ha'e gui xee ma pavẽ gui ajejavyve va'ekue,

¹⁶ va'eri xemboaxy karamboae po rami aguã, xee ajejavyve va'ekue aikoa rupi Jesus Cristo oexa uka aguã nhomboaxy etea, amboae kuery xereko oendu vy xee rami avi hexe ojerovia vy tekove marã e'ỹ oupity aguã.

¹⁷ Ha'e nunga rupi Huvixave imarã e'ỹ, omano e'ỹ ha'e jaexa e'ỹ va'e, Nhanderujete peteĩ'i oiko va'e

---

* **1:11** Gálatas 3.19-25   * **1:13** Atos 26.9-18

ae toamboetea ha'e toguerovy'aa aỹ ha'e araka'e rã peve. Amém.

Iporã va'e re Timóteo onhea'ã aguã re ijayvuague

¹⁸ Xera'y Timóteo, pova'e ae aeja rejapo aguã, Nhe'ẽ gui nderekorã omombe'ua ague rami vy. Ha'e nunga re nembaraete vy enhea'ãve tema iporã va'e re.

¹⁹ Ejepe'a eme rejeroviaa gui, neĩ ndepy'a ky'a e'ỹa rupi reikoa gui, mba'eta amongue ma ipy'a ky'a e'ỹa rupi ikuaia gui ojepe'a vy ha'e kuery ae ojeroviaa ombovaipa uka.

²⁰ Ha'e va'e kuery regua ma Himeneu ha'e Alexandre. Ha'e ramo Satanás po py ranhe xee amboaxa uka oguereko axy aguã, ha'e kuery ijayvu vai ve'ỹ aguã.*

2

Pavẽ re jajerure aguã, ha'e Nhanderuete reve peteĩ rami nhanemoingoa re ijayvua

¹ Opa mba'e gui aipotave va'e ma peẽ kuery pejerure aguã Nhanderuete pe. Penhembo'e, pejerure, perovy'a guive pavẽ re penema'endu'a vy,

² huvixave ha'e joe opena aguã ombopo'aka pyre ha'e javi re guive, ha'eve vai'i reve nhandekuai porã aguã, opa mba'e py Nhanderuete pe nhandekuai ha'e nhandomboetea rupi.

³ Ha'e rami pejerurea ma Nhanderuete nhanderaa jepea renonde iporã, oguerovy'a 'rã guive.

⁴ Mba'eta oipota anhetẽ ete va'e pavẽ oikuaa vy oo jepe.

---

* **1:20** 1 Coríntios 5.4,5

⁵ Mba'eta peteĩ'i oiko Nhanderuete. Ha'e rami ae avi peteĩ'i oiko Nhanderuete reve peteĩ rami nhanemoingoa. Ha'e va'e ma Cristo Jesus ava ojeapo va'ekue.*

⁶ Pavẽ reraa jepearã ojejuka uka va'ekue. Ha'e va'e ayvu ma ha'evea ára oikuaa uka.

⁷ Ha'e rami aguã ae xemoĩ karamboae ayvu mombe'uarã, apóstolo ha'e amboae regua mbo'earã, anhetẽ va'e re ha'e kuery ojerovia aguã. Ha'e rami xeayvua ma anhetẽ, xeapua e'ỹ.

Nhandeatya py marã rami pa nhandekuai aguã re ijayvua

⁸ Ha'e nunga rupi aipota avakue opa rupi ikuai va'e onhembo'e opo iky'a e'ỹ va'e oupi reve. Ivai e'ỹ re, ha'e nda'ija'ei rei e'ỹ re tonhembo'e.

⁹ Kunhague voi ha'e rami ae avi tonhemonde ha'eve va'e py anho. Oikoaty'i rami ae toiko onhemoatyrõa py. Nda'evei opa marã oje'a popẽ aguã, o'a re ouro ha'e ita hepyve va'e omoĩ aguã, neĩ ao hepyve va'e py onhemonde aguã.

¹⁰ Ha'e rami 'rãgue py ojee tomoĩ joupe ojapo porã aguã, kunhague Nhanderuete pegua reko rami vy.

¹¹ Kunhague ombo'ea rã tokyrirĩ, opa mba'e py nhomboetea oexa uka aguã.

¹² Kunhague pe xee nanhombo'e ukai, neĩ ime re nambopo'aka ukai guive. Ha'e rami 'rãgue py tokyrirĩ toiny.

¹³ Mba'eta Adão ranhe Nhanderuete omoingo rire mae ma Eva ju omoingo raka'e.

---

* **2:5** João 3.36; 14.6; Atos 4.12; 1 João 5.11,12

14 Ha'e gui Adão e'ỹ guive onhembotavy uka, ta'yxy ranhe onhembotavy uka vy ojejavy raka'e.

15 Ha'e rami teĩ kunhague omemby oikuavãa py ogueraa jepea nho 'rã, o'arandua rupi ojeroviaa, porayvua ha'e iky'a e'ỹ va'e ikuaia gui ndojepe'ai vy.

3

Igreja re openaa ha'e nhopytyvõa rupi ikuai va'e reko re ijayvua

1 Pova'e ayvu ma ogueroviaa aguã ha'eve va'e: Igreja kuery re openaa rupi oikoxe va'e ma tembi-apo iporã ete va'e ojapoxe.

2 Ha'e nunga rupi igreja re opena va'e ma pavẽ ojou porã aguã rami ta'ikuai, peteĩ'i kunha re omenda va'e, hi'arandu ha'e ojejoko kuaa va'e, omboetepy, nhomovaẽ ha'e nhombo'e kuaa va'e,

3 vinho oy'ua rupi e'ỹ oiko va'e, ojerovia rei e'ỹ va'e, ha'e rã ha'eve vai'i, joguero'a rei e'ỹ va'e ha'e peráta re nda'evei rei e'ỹ va'e,

4 ha'e ngoo pygua kuery re opena porã va'e, gua'y ha'e guajy kuery onhe'ẽ rendu ha'e omboete porã aguã rami oguereko va'e.

5 Mba'eta ngoo pygua kuery re ae nopena kuaai vy mba'exa 'rã tu opena Nhanderucte pegua igreja kuery re?

6 Joe opena va'erã ma ojeko me'ẽ ramo va'e'ỹ 'rã, ojee rive ojerovia ramo anha opagaa py ombopagaa e'ỹ aguã.

⁷ Ha'e rami 'rãgue py nhande revegua e'ỹ kuery voi omboete aguã rami oiko va'e, ojou vaia e'ỹ ha'e anha pe onhembo'a uka e'ỹ aguã.*

⁸ Ha'e rami ae avi nhopytyvõa kuery ma omboetea aguã rami 'rã ikuai, peteĩ'i rupi ijayvu va'e, vinho oy'ua rupi rei e'ỹ oiko va'e, peráta re nda'evei rei e'ỹ va'e,

⁹ ha'e ipy'a ky'a e'ỹa rupi jajerovia aguã regua oikuaa uka pyre re opena va'e.

¹⁰ Nhopytyvõarã reko re jaikuaa pota ranhe 'rã. Ha'e kuery re nda'ijayvu vaiai ramo ma ha'eve 'rã nhopytyvõa ikuai aguã.

¹¹ Ha'e rami ae avi kunhague voi omboetea aguã rami ta'ikuai. Ijayvu vaikue rei e'ỹ, oiko kuaa va'e, ha'e opa mba'e py ojeroviapy ta'ikuai.

¹² Nhopytyvõa oiko va'erã ma peteĩ'i kunha re omenda va'e, ha'e gui gua'y ha'e guajy kuery, ngoo pygua kuery ha'e javi re opena kuaa va'e.

¹³ Mba'eta nhopytyvõ porã va'e ma ha'evea rami nhamboete, ha'e okyja py e'ỹ 'rã omombe'u Cristo Jesus re jajerovia aguã.

Nhanderuete pegua igreja reko omombe'u porãveague

¹⁴ Po rami ambopara ndevy, roexa aguã aa voi aguã rami aiko va'eri.

¹⁵ Ha'e rami avi ndaa voi ramo kova'e kuaxia gui reikuaa 'rã Nhanderuete ro pygua kuery marã rami pa ikuai aguã. Ha'e va'e oo ma Nhanderuete oikove va'e pegua igreja, anhetẽ va'e yta ha'e hendarã oĩ va'e.*

---

* **3:7** Tito 1.5-9   * **3:15** Efésios 2.19-22

16 Mba'eta anhetẽ Nhanderuete pe nhandekuai aguã kuaa ukaa ma yvate ete:

Ngo'o re ojekuaa va'ekue ma

Nhe'ẽ ju oikuaa uka heko ky'a e'ỹa.

Anjo kuery oexa pota,

hexegua ma amboae regua ikuaia rupi voi omombe'ua.

Ha'e ramo hexe ojeroviaa yvy re.

Ha'e gui hexakãa py ju heraa.

4

Opaa ára py heta ojepe'a 'rãa re ijayvua

¹ Nhe'ẽ oikuaa uka porã avi opaa ára py nhe'ẽ nhombotavya ha'e anha nhombo'e rã amongue ojapyxaka vy ojepe'a 'rãa ojeroviaa gui.*

² Nhombo'e vaikue va'e kuery ma heko porã merami rive ha'e ijapu rei va'e, ipy'a ky'aa noenduvei aguã rami ha'e kuery ae ojeapo rire.

³ Ha'e kuery nanhomomenda ukai 'rã, ha'e ndo'u ukai 'rã guive amongue regua tembi'u, jajerovia ha'e anhetẽ va'e jaikuaa va'e jarovy'a reve ja'u aguã Nhanderuete omoingo va'eri.

⁴ Mba'eta Nhanderuete omoingo va'ekue ma ha'eve va'e meme. Jarovy'a reve jajopy vy ndaja'u e'ỹi 'rã,

⁵ Nhanderuete ayvu ha'e jarovy'aa py nda'iky'avei ramo.

Heko porã ha'e nhombo'e porãa rupi Timóteo onhea'ã aguã re ijayvuague

⁶ Ha'e nunga re irmão kuery rembo'e vy reiko 'rã Cristo Jesus rembiguai porã, jajerovia aguã regua

* 4:1 Mateus 24.10-13; 2 Timóteo 3.1-5; 2 Pedro 2.1-3; Judas 3-21

ayvu re nembaraete ha'e nembo'e porãague rupi reiko vy.

⁷ Ha'e rã ayvu reko rei guaimigue'i hi'arandu e'ỹ va'e omombe'u va'e nunga ma endu rive. Enhea'ã tema Nhanderuete pe ete reiko aguã re.

⁸ Mba'eta jauga kuaa aguã re nhanhembo'ea ma xapy'a'i guarã rive ovare. Ha'e rã Nhanderuete pe jaikoa ma opa mba'e py ovare, mba'eta tekove ome'ẽ aỹ ha'e araka'e rã peve guarã.

⁹ Pova'e ayvu ma pavẽ ojerovia ha'e ojee omoĩ aguã ha'eve va'e.

¹⁰ Ha'e va'e rupi nhanhea'ã 'rã guive opa mba'e py, Nhanderuete oikove va'e pavẽ reraa jepea va'e re jajerovia rire. Jajerovia va'e katuve ma nhandereraa jepe.

¹¹ Ejapo uka ha'e enhombo'e ke ha'e nunga re.

¹² Nekunumi teri va'eri eiko eme avave rei nembo-jaru rei aguã rami. Ha'e rami 'rãgue py ndee rami ojerovia va'e kuery ikuai aguã rami eiko, ndeayvu py, ndereko porãa, ndeporayvua, rejeroviaa ha'e ndereko ky'a e'ỹa py guive.*

¹³ Xee aju e'ỹa ja eiko kuaxia reroayvua rupi pavẽ pe, renhomongetaa ha'e renhombo'ea rupi.

¹⁴ Ejapo e'ỹ eme nerembiaporã ome'ẽ mbyre. Ha'e rami aguã ae Nhe'ẽ oikuaa uka raka'e, igreja re opena va'e kuery ndeapyte re opo omoĩ jave.

¹⁵ Eikuaa pota ke ha'e nunga re, ejapo porã pota guive, pavẽ oikuaa aguã rejapo porãve reovya.

¹⁶ Eikuaa pota ke ndee ae reko re, renhombo'ea re guive. Enhea'ã tema ha'e nunga re, mba'eta ha'e

---

* **4:12** 2 Timóteo 1.6-8; Tito 2.1-8

rami vy 'rã rejapo ndee ae reo jepe aguã rami, ha'e ndeayvu re ojapyxaka va'e kuery guive.

5

Peteĩ-teĩ regua omongeta kuaa aguã re ijayvua

¹ Ndeayvu vaipa eme tujakueve pe. Ha'e rami 'rãgue py nderu rami emongeta. Kunumigue pe ma nderyvy pe rami 'rã ndeayvu,

² guaimigue pe ma ndexy pe rami, ha'e kunhataĩgue pe nereindy pe rami 'rã ndeayvu, ndereko ky'a e'ỹa rupi.

Imeve'ỹ va'e kuery oipytyvõ aguã re ijayvua

³ Eipytyvõ uka imeve'ỹ va'e kuery, imeve'ỹ va'e ete ri ikuai ramo.*

⁴ Ha'e rã omemby, e'ỹ vy guemiarirõ kuery oguereko ramo topena pota ngoo pygua re, oxy e'ỹ vy ojaryi openaague rekovia. Mba'eta ha'e rami ikuai ramo Nhanderuete oguerovy'a 'rã.

⁵ Ha'e rã imeve'ỹ ete va'e, ipytyvõarã ndoguerekoi va'e kuery ma Nhanderuete gui anho 'rã oarõ oikovy mba'emo. Ara py ha'e pyávy ojerure ha'e onhembo'ea rupi 'rã ikuai.

⁶ Ha'e rã ndojejoko kuaai va'e ma oikove merami teĩ omanogue ikuai.

⁷ Ha'e rami ae emongeta ha'e kuery, ojou vaipy ikuai e'ỹ aguã.

⁸ Ha'e rã guetarã ha'e ngoo pygua kuery re nopenai va'e ma ojeroviaa rupi ve'ỹ ikuai, ojerovia e'ỹ va'e kuery gui nda'eveive.

---

* **5:3** Tiago 1.27

9 Imeve'ỹ va'e kuery sessenta ma'etỹ ma oguereko ramo mae ma 'rã remoĩ uka hery. Peteĩ'i re omenda va'ekue rery anho 'rã remoĩ uka,

10 ojapo porãague oikuaa pavẽ va'e, omemby kuery omongakuaapa ma va'ekue, nhomovaẽ porã va'ety, ha'e iky'a e'ỹ va'e kuery py ojoi va'ety, iporiaukue'i oipytyvõ va'ety, ha'e ojapo porãa rupi onhea'ã va'ekue.

11 Ha'e rã imeve'ỹ va'e ipyaukueve rery ma emoĩ uka eme. Mba'eta ha'e kuery ma Cristo pe anho ndoikoxevei vy oendu 'rã omenda jevyxea.

12 Ha'e rami jypy ouraague omboaxa rive vy opaga aguã rami 'rã ikuai.

13 Omboyppy 'rã guive inhate'ỹ aguã, peteĩ-teĩ oo rupi ikuai vy. Inhate'ỹ vy anho e'ỹ, ijayvu katu vai ete 'rã, ha'e joeko re oikuaa pota rei 'rã ha'eve'ỹ va'e re ijayvu vy.

14 Ha'e nunga rupi aipota ipyaukueve omenda, omemby oguereko, ha'e ngoo re opena porã aguã. Ha'e ramo 'rãe nhanderoaigua ndojoui nhandere ijayvu rei aguã.

15 Mba'eta amongue ma Satanás re ova vy anhetẽ ojepe'a ma ojeroviaa gui.

16 Ha'e gui ojerovia va'e kuery guetarã imeve'ỹ va'e oguereko ri vy toipytyvõ. Nda'evei igreja pygua kuery pe oipytyvõ uka aguã, igreja kuery ma imeve'ỹ ete va'e anho oipytyvõ aguã.

Igreja re opena va'e kuery mba'emo ojapo aguã re ijayvua

17 Igreja re opena porã va'e kuery ma mba'emo onganave teĩ ha'eve, mba'eta ayvu mombe'ua rupi ha'e nhombo'ea rupi onhea'ã va'e vy.

18 Mba'eta ipara re oĩa rami: “Vaka mba'emo ra'yĩ ojykya rupi omba'eapo ramo nda'evei ijuru pe-jokua aguã.” Oĩ avi: “Omba'eapo va'e ha'eve ojopy aguã omba'eapoague repy”, he'iague rami.*

19 Ha'e gui igreja re opena va'e re ayvua ramo ejapyxaka eme, mokoĩ e'ỹ vy mboapy gui rendu e'ỹ vy.

20 Xapy'a rei ojevavy ramo pavẽ oendua py 'rã remongeta, amboae kuery voi ojererokyje aguã.

21 Nhanderuete, Cristo Jesus ha'e anjo kuery oiporavo va'ekue renonde aipoa'e ndevy: Ha'e va'e ayvu rami eiko rejepe'a e'ỹ re. Mba'eve ejapo eme joe gui peteĩ reayvuvea rupi.

22 Avave apyte re ndepo emoĩ eme heko re reikuaa pota porã e'ỹ re, amboae kuery ojevavya py ren-hemongy'a e'ỹ aguã. Eiko kuaa pota ke ndee ae ndereko ky'a e'ỹ aguã.

23 Nda'evei yy anho riae rey'u aguã, ey'u avi kyrĩ'i vinho ndepy'a raxyha ha'e nembra'eaxyha rendu jepi vy.

24 Amongue ojevavya oikuaapaa voi 'rã, ombopagaa aguã py ovaẽ e'ỹ mbove ma voi. Ha'e rã amboae kuery ojevavyague ma raka'eve ramo mae 'rã ojekuaa.

25 Ha'e rami ae avi ha'evea rami nhandekuaia voi ojekuaa voi 'rã. Ha'e rami e'ỹ va'ekue voi ndojekuaa e'ỹ riaei 'rã.

6

Escravo ha'e herekoa kuery reko re ijayvua

---

* 5:18 Deuteronomio 25.4, Atos 14.23; 1 Coríntios 9.7-14; 1 Pedro 5.1-4

¹ Ha'e gui escravo kuery jopo'aka guýry ikuai va'e ma opa mba'e py toamboete guerekoa, Nhanderujete rery ha'e nhanembo'ea re ijayvu vaia e'ỹ aguã.*

² Ha'e gui herekoa ma irmão ojerovia avi va'e ramo toamboete e'ỹ eme. Ha'e rami 'rãgue py tomba'eapo porãve tema ixupe, mba'eta ojerovia va'e vy hembiayvu oiko, ha'e ixupe omba'eapo porã ramo mba'emo ojouve 'rã. Embo'e, ha'e ejapo uka ha'e nunga.

Amboae rami rei nhombo'e ha'e peráta re nda'evei va'e re ijayvua

³ Ha'e gui amongue amboae rami rei 'rã nhombo'e, nhande-Senhor Jesus Cristo regua ayvu porã rami e'ỹ, Nhanderujete pe jaiko aguã regua rami e'ỹ.

⁴ Ha'e va'e kuery ma ojee ae rive ojerovia vy ndoikuaai mba'eve. Ha'e rami vy joo rami e'ỹ-e'ỹ 'rã ijayvuxe rei, ha'e ayvu py rive joguero'a rei 'rã. Ha'e nunga gui oiko 'rã joe ija'e'ỹ va'e, nhomoangeko rei va'e, joe ijayvu rei va'e, oexa'ã vaikue rei va'e,

⁵ ha'e joo rami e'ỹ-e'ỹ ijayvua ndopa kuaai va'e guive. Hi'arandu ve'ỹ ramo ha'e kuery re noívei anhetẽ va'e, oĩ va'e ma Nhanderujete pe merami rive oikoa rupi mba'emo ojoupave aguã.

⁶ Ha'e rami avi anhetẽ Nhanderujete pe jaiko vy opa mba'e porã 'rã jajou, javy'a 'rã guive.

⁷ Mba'eta mba'eve ndajarui ko yvy re, ha'e apy gui jaa vy mba'eve ndajaraai 'rã guive.

---

* **6:1** Efésios 6.5-9; Colossenses 3.22-24; Tito 2.9,10; 1 Pedro 2.18-21

⁸ Ja'u va'erã ha'e nhandemunde aguã jareko vy ma tajavy'a.

⁹ Ha'e rã opa mba'e ojouxé va'e ma anha omoangeko rã onhembo'a uka 'rã nhuã py. Hi'arandu ve'ỹ vy opa marã oipotaa rupi rive 'rã ikuai, ojexavai 'rã guive. Ha'e rami vy ikuai axy 'rã okanhy peve.

¹⁰ Mba'eta peráta re nda'eveivea gui ma opa marãgua teko vai oiko. Ha'e nunga re anho amongue nda'evei vy ojepe'a ma 'rã ojeroviaa gui, ha'e kuery ae onhemoingo axy uka 'rã guive opa mba'e py.

Timóteo omongetaague

¹¹ Ha'e rã ndee Nhanderuete remimbo'e, eiko eme ha'e rami, enhea'ã teko porã reupity aguã anho, ha'e gui Nhanderuete pe ete reikoa, rejeroviaa, ndeporayvua, opa mba'e reropo'akaa ha'e ndevai e'ỹa guive.

¹² Iporã va'e re anho enhea'ã rejeroviaa rupi. Eupity ete tekove marã e'ỹ, ha'e rami aguã nerenoã, ha'e heta oendua py renhemombe'u porã rire.

¹³ Xee romongeta Nhanderuete opa mba'e moingoare va'e renonde, ha'e Pôncio Pilatos renonde re Cristo Jesus onhemombe'u porã va'ekue renonde guive:

¹⁴ Senhor Jesus Cristo ojekuaa rã guarã enhea'ã ojapo uka pyre iky'a e'ỹ va'e ha'e ojou vaipy e'ỹ oikuaa pavê aguã. *

¹⁵ Ha'e va'e ma Nhanderuete Ima'endu'a porãmby peteĩ'i oiko ha'e Ipo'akapa va'e oexa uka 'rã

---

* **6:14** 2 Timóteo 2.1-7

oa'angaague ára py ae. Ha'e ma huvixave ikuai va'e Ruvixave, ha'e senhor ikuai va'e Senhor oiko. ¹⁶ Ha'e anho ma hekove marã e'ỹ va'e oiko. Hexakãa ma avave rei ndoupity kuaai. Oexaa e'ỹ va'e, ha'e oexa pyrã e'ỹ oiko. Tomboetea ha'e ta'ipo'akariae. Amém.

Oguerekopa rei va'e kuery re ijayvua

¹⁷ Emongeta oguerekopa rei va'e kuery ojee e'ỹ ojerovia aguã, neĩ mba'emo imarã va'erã re rive'ỹ guive, ha'e rã Nhanderuede re anho, mba'eta ome'ẽ oikovy nhanembovy'aarã ha'e javi.

¹⁸ Ha'e kuery ma joupe ojapo porãa rupi ta'ikuai, tanhopytyvõ opa mba'e py. Ome'ẽxea'i py tome'ẽ reta, hakãte'ỹa rupi e'ỹ tomboja'o.

¹⁹ Ha'e rami vy 'rãe mba'emo porã ojeupe guarã omoĩ porã uka araka'e rã peve imarã e'ỹ va'erã, ha'e rami vy oupity aguã tekove anhetẽ ete va'e.*

Omongeta reve opaa py ogueroayvu porãague

²⁰ Ha'e gui ndee Timóteo, epena ke ndepo py opena uka pyre re. Ejapyxaka eme ayvu rive iporã e'ỹ va'e re, neĩ "Aikuaapa" he'i rive vy joo rami e'ỹ-e'ỹ ijayvua re guive.

²¹ Mba'eta ha'e nunga re amongue ojapyxaka vy ojepe'a ma ojeroviaa gui.

Tove peẽ kuery tapendu penemboaxya.

---

* **6:19** Lucas 12.15-21

Nhanderuete ayvu iky'a e'ỹ va'e New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957